

acractiva

La revista de l'Associació Catalana de Recursos Assistencials núm. 60 2012

En portada

El model d'atenció
del Pla de Salut
de Catalunya:
una resposta
a la cronicitat

Entrevista

Cinta Pascual,
presidenta d'ACRA

ACRA

Associació
Catalana de
Recursos
Assistencials

L'hora
de sumar
esforços

Sumari

Editorial	3
En portada: El model d'atenció del Pla de Salut de Catalunya: una resposta a la cronicitat	4
Entrevista: Cinta Pascual i Montañés, presidenta d'ACRA	6
ACRA creu que...	10
El sector: Els impagaments de les administracions fan perillar el sistema català d'atenció a la gent gran	12
Agenda ACRA	13
Notícies d'ACRA	14
Notícies dels socis	19
ACRA assessora: L'equiparació del règim de concert i de col·laboració als efectes de l'IVA	23

ACRA, Associació Catalana de Recursos Assistencials, és una associació sense ànim de lucre, fundada l'any 1989, que agrupa entitats de recursos assistencials per a gent gran a tot Catalunya.

ACRA té per missió la promoció del benestar de la gent gran, de la seva qualitat assistencial i qualitat de vida, mitjançant la defensa dels interessos de les empreses i entitats associades, i dels seus clients, en col·laboració amb les administracions.

Junta Directiva:

Cinta Pascual, Francesc Puig, Ignasi Aletà, José López, Dolors Serrano, Vicenç Vicente, Vicenç Redón, Montserrat Alsina, Pere Ardite, Josep Arqués, Silvia Vázquez, Ana Medel, Miquel Duran, Manel Pons, Fàtima Prieto.

Delegats territorials:

Girona: Manel Pons / Lleida: Ricard Roda / Tarragona: Àngel Barberan

Direcció General:

Montserrat Llopis

Coordinador editorial:

Daniel Martínez

Consell editorial:

Cinta Pascual, Ignasi Aletà, Francesc Puig, Dolors Serrano, Vicenç Vicente, Pere Ardite, Josep Arqués, Montse Llopis i Ivan Martínez

Direcció d'art:

Marta Solà

Maquetació:

Juan Carlos Moreno

Redacció:

Iván Martínez

Assessorament lingüístic:

Raúl Pelegrín

Fotografia:

arxiu d'ACRA, i BPMP photo

Producció:

Rosa Ausió

Publicitat:

Ivan Martínez

Impremta:

Enlaze3 Print Management Outsourcing

Disseny i realització:

BPMP Edigrup
www.grupobpmp.com

Tiratge:

1.500 exemplars

Dipòsit legal:

B-50185-2004

Edita:

ACRA, Associació Catalana de Recursos Assistencials
Travessera de Gràcia, 40, pral. 2a
08021 Barcelona • Tel. 93 414 75 52
Fax: 93 414 65 26 • acra@acra.es
www.acra.es • NIF: G-58.825.811

Tots els drets reservats. Aquesta publicació no pot ser reproduïda, distribuïda, comunicada públicament o utilitzada amb finalitats comercials, ni en tot ni en part, ni registrada en, o transmesa per, un sistema de recuperació d'informació, en cap forma ni per cap mitjà, sigui mecànic, electrònic, fotocòpia, registre o qualsevol altra, ni modificada, alterada o emmagatzemada sense la prèvia autorització per escrit de l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA).

ACRA no es fa responsable de les opinions de tercers emeses en qualsevol dels continguts d'aquesta publicació, ni comparteix necessàriament aquestes opinions o les dels seus col·laboradors. En el seu cas, l'ús del contingut d'aquesta publicació no substitueix en cap supòsit la consulta de la normativa vigent.

Editorial

acactiva núm. 60 · 2012

Sis mesos de llums i ombres pel present i futur del sector

Ha passat mig any des del darrer número d'acactiva, on apuntava a aquesta mateixa secció quin era l'escenari des d'on hem de construir el futur de l'atenció a les persones amb dependència a Catalunya, i hi ha hagut des de llavors moltes notícies i molta feina d'ACRA en relació amb els temes que més afecten al sector. Ambdues qüestions estan relacionades, i pel que fa a les notícies, n'hem tingut de fredes i de calentes.

La pitjor va arribar durant el mes de juliol, quan el Departament de Benestar Social i Família va confirmar que, a causa de la crítica situació de la Tresoreria de la Generalitat, no podrien efectuar els pagaments previstos per a les entitats col·laboradores, concertades i de gestió de les quantitats previstes per aquell mes i que responien als serveis prestats al maig. Sens dubte la destaco com a notícia més negativa doncs, tot i la nostra insistència davant de l'ICASS i del conseller, el sector encara no sap quan cobrarà les quantitats pendents, un total d'uns 70 milions d'euros en el conjunt del sector, tot i que el propi Departament es va comprometre a calendaritzar els pagaments durant mes el setembre.

En aquest sentit, ACRA ha reclamat des del primer dia aquesta calendarització, així com que l'Administració sigui transparent en la comunicació de les possibles incidències tant amb les entitats com en les seves respectives organitzacions empresarials. Igualment, hem demanat la coordinació d'un pla pel sector, per tal d'aplicar mesures que puguin alleugerir el dia a dia de la gestió de les entitats prestadores dels serveis, així com d'abordar conceptes com els de la sostenibilitat i la flexibilització.

Segons el conseller, el Departament està treballant en una flexibilització de la ràtio actual del personal necessari als serveis col·laboradors i concertats

Precisament respecte d'aquest darrer, al mes de juny ja va aparèixer una notícia positiva, quan el marc del cicle de reunions "Cara a cara" amb socis d'ACRA i del Programa PARTNERS d'ESADE, el conseller Cleries, va anunciar que el Govern prepara un nou decret que regularà les acreditacions de qualitat dels centres assistencials de Catalunya. Tal i com ve reclamant ACRA des de l'inici de la legislatura, segons el conseller, el Departament està treballant en una flexibilització de la ràtio actual del personal necessari als serveis col·laboradors i concertats.

Cleries també va puntualitzar que aquesta flexibilització es farà de manera consensuada amb el sector i va destacar la importància d'establir una "complicitat sana" entre les administracions i el sector privat, especialment en contextos de crisi com l'actual. Complicitat necessària i imprescindible en un altre dels assumptes que han centrat la nostra atenció en aquests mesos: l'augment de l'IVA.

En relació amb aquest augment i després de molts anys reivindicant l'aplicació del tipus superreduït a tots els serveis de dependència, durant el passat mes d'octubre el Departament va fer públic un informe jurídic sobre la consideració de les places de les entitats col·laboradores dels Programes de serveis socials com a places de la Xarxa de serveis socials d'atenció pública. Un informe reclamat reiteradament per ACRA, que conclou que el règim de col·laboració presenta unes característiques essencialment coincidents amb el règim de concertació administrativa.

Com bé sabeu, ACRA considera aquest com un pas imprescindible en el camí del reconeixement dels serveis assistencials com a serveis de primera necessitat, amb totes les conseqüències positives que això ha de comportar tant pels usuaris, com per a la reactivació econòmica d'un sector capaç de garantir una ocupació estable i localitzada. En aquest sentit, des de l'Associació continuem treballant per obtenir de la Direcció General de Tributs una resolució vinculant que doni plena seguretat jurídica a aquesta qüestió. En tot cas, l'Administració catalana ja avala els nostres arguments.

Cinta Pascual
Presidenta d'ACRA

El model d'atenció del Pla de Salut: una resposta a la cronicitat

La cronicitat és una situació social sorgida per l'augment de l'esperança de vida de les persones, els estils de vida saludables que han adoptat una bona part de la població, un servei de salut excel·lent i uns serveis socials ben desenvolupats. Aquesta situació de cronicitat d'aparició progressiva, ha tingut un impacte sobre el sistema de salut i social, provocant tensions en el seu funcionament.

Els programes d'atenció a la cronicitat desenvolupats en diversos països del nostre entorn contenen aspectes comuns: la promoció dels estils de vida saludable, la prevenció de determinats factors de risc i l'atenció a malalties pròpies de la cronicitat, com la insuficiència cardíaca, la diabetis, la demència, etc. Un objectiu fonamental és la promoció de l'autocura entre la població, especialment entre les persones amb factors de risc i / o malalties

cròniques, es tracta de generar un canvi en el model relacional entre professionals sanitaris i persones, passant del paternalisme professional a la responsabilitat compartida en el procés de mantenir o de restablir la salut. En resum, els programes de cronicitat tenen per objectiu donar una resposta assistencial adequada a les necessitats de la població, amb un doble enfocament social i sanitari per vertebrar un únic servei l'epicentre del qual siguin les persones.

QUÈ PRETÉN EL PROGRAMA?

La proposta que fa és la revisió sistemàtica del que hem estat fent fins ara i de com ho hem fet en tots els àmbits del sistema nacional de salut. En aquesta revisió crítica es tracta de trobar els elements que no aporten cap valor afegit en termes de salut, que no són eficients per si mateixos o per la forma que els articulem per tal de eliminar-los o bé d'articular-los d'una forma més eficient i introduint nous elements innovadors, útils i eficients. Per fer-ho entenedor proposem un

redisseny dels processos, amb les persones a les que van destinades i considerant les seves necessitats com a punt de partida.

COM PROPOSEM FER-HO REALITAT?

El Departament de Salut fa aquesta remodelació amb un full de ruta que explica que volem fer, com ho volem fer i per quan ho volem tenir fet, és el Pla de Salut de Catalunya. La novetat està en que fa una proposta de treball trans-

- Implantar un model d'atenció per a pacients crònics complexos i per a pacients amb malaltia crònica avançada.

ON SOM ARA?

El tret de sortida d'aquest projecte el var donar la primera jornada del Pla de Salut a finals de l'any passat. Els primer semestre del 2012 es va fer el disseny dels projectes amb una metodologia basada en el consens. Des del setembre s'ha iniciat el procés

Fixa objectius, ho vertebrava en línies de treball i projectes liderats per experts i proposa canviar o adaptar els temes rellevants del nostre sistema de salut

versal, fixa objectius, ho vertebrava en línies de treball i projectes liderats per professionals experts en cadascun dels temes i proposa canviar o adaptar tots els temes rellevants que configuren el nostre sistema de salut.

QUINS SÓN ELS TRETS BÀSICS?

- El CatSalut, com a garant d'una atenció de qualitat i de l'equitat.
- Les persones com a responsables de tenir cura de la seva salut..
- Un model de relació no presencial dedicat a oferir servei a les persones.
- Un servei social i sanitari integrat i de base territorial.
- Un pacte territorial liderat per el CatSalut, en el que els líders clínics i els proveïdors dissenyin com remodelen els processos d'atenció.
- La comunitat, es a dir el domicili i la residència, com a nucli preferent per atendre a les persones amb problemes crònics.
- L'adaptació o la creació de nous dispositius assistencials per donar resposta a les necessitats de les persones amb problemes crònics.

d'implantació als territoris dels diferents projectes que configuren la cronicitat en el marc del Pla de Salut. D'aquí a final d'any seguirem en aquest procés que possiblement es veurà notablement reforçat l'any vinent al contractar els serveis amb el nou model de compra i amb la consolidació de la història clínica de Catalunya com a eina de continuïtat assistencial i avaluació.

QUINS SÓN ELS PRINCIPALS REPTES QUE PLANTEJA EL MODEL?

- El treball amb objectius compartits per tots els proveïdors en el territori i desenvolupats a la comunitat.
- Els canvis organitzatius necessaris per implantar el nou model a les organitzacions.
- La reestructuració de serveis, centres, unitats per implantar el model d'atenció, fer-lo solvent i sostenible.
- Els canvis de rol de tots per adaptar-nos a les noves funcions.
- Promoure una relació diferent amb les persones, de tu a tu, amb diàleg i participació de tots en el procés de cuidar.

SOBRE L'AUTOR

Albert Ledesma i Castelltort, és el responsable del Programa de prevenció i atenció a la cronicitat Direcció general de regulació, planificació i recursos sanitaris Departament de Salut. Aquest càrrec el compatibilitza amb les seves funcions de metge de capçalera l'ABS Vic 2, on hi treballa des de l'any 1996, i amb el fet de ser soci d'EAP Vic SLP entitat proveïdora d'atenció primària a aquest centre. Anteriorment, des del 1986 havia estat metge de família de l'ABS Santa Eugènia de Berga.

- El canvi d'actitud per part de tots, les necessitats formatives per fer front a les noves funcions o rols, etc.

COM HO FAREM POSSIBLE?

Amb un projecte assistencial potent, ben definit, sostingut en el temps, liderat des del Departament de Salut.

Generant expectatives d'un futur millor on l'essència del model d'atenció social i sanitària quedi garantida.

Explicant els canvis necessaris a professionals i persones per tal de generar seguretat i confiança en el projecte.

Amb les persones i els professionals com a protagonistes principals del canvi ■

PERFIL

És presidenta d'ACRA des de juny del 2011. Nascuda el 12 de setembre del 1970 a Sant Carles de la Ràpita, M. Cinta Pascual i Montañés ha estat impulsora de diferents projectes, sempre centrats en els serveis socials i l'aprenentatge. Diplomada en Treball Social, compta amb un Postgrau en Direcció en equipaments socials, així com amb el mestratge en direcció de serveis basat en el model de qualitat EFQM, per la Universitat Rovira i Virgili. L'any 1995 crea L'Onada Serveis, organització especialitzada en serveis per gent gran i llars d'infants. Mentre que, l'any 1997 promou la creació de FISS amb la finalitat de formar els futurs professionals dels Serveis Socials, independentment del col·lectiu d'actuació. En l'actualitat és, respectivament, directora General i Presidenta d'ambdues entitats, així com també presideix l'associació de dones empresàries, directives i emprenedores ADEDE i és membre de la Cambra de Comerç de Tortosa.

CINTA PASCUAL I MONTAÑÉS

“Tots tenim molt a fer, molt camí per a recórrer”

La presidenta d'ACRA exposa davant dels socis els fets més destacats de l'any 2012, tot encarant el proper any i els que venen tenint molt clares les línies estratègiques que haurà de seguir el sector per a sortir de l'actual context d'incertesa. Pascual exposa els principals reptes i avança les propostes per assolir-los, tot cridant als empresaris del sector a ser "atrevits i valents, per tal de donar passos fermes i coherents".

Quin és el balanç que feu de l'any 2012?

Possiblement aquest 2012 ha estat un dels anys més difícils pel sector de la geriatria, amb constants endarreriments en el cobrament, incertesa de futur, pujades d'IVA, congelació de tarifes, i una hipotètica flexibilitat que no hem estat capaços de tirar endavant. Però també és cert que estem al davant de la pitjor crisi econòmica i de valors dels últims temps. Amb aquesta incertesa, cal una actitud positiva, cal mirar endavant, buscar solucions conjuntes i reaccionar.

Com va afectar l'impagament del mes de juliol de l'ICASS als centres col·laboradors, concertats i de gestió?

El deute de 70 milions d'euros, que corresponen als serveis prestats el mes de maig, ha afectat greument a aquestes empreses i entitats que ja patien les dificultats econòmiques pròpies de l'activitat, relacionades amb l'augment dels costos del servei i la congelació de les tarifes públiques des de fa dos anys.

Precisament, a causa d'aquest deute moltes entitats no van poder pagar la totalitat de la nòmina de juliol dels seus professionals, un extrem que el conjunt del sector sempre ha considerat com a una circumstància molt greu que només es podria plantejar com a darrera opció. En concret, es

tracta d'un 40% de les empreses associades a ACRA, segons les respostes al Baròmetre que va llançar llavors l'Associació entre les seves entitats associades, que representen 25.163 llocs de treball arreu del territori català. A més a més, dins de les empreses que sí van poder pagar la totalitat de les nòmines als seus treballadors aquell mes, ara perilla el fet de poder-los satisfer la paga doble d'aquest Nadal perquè encara no han cobrat.

Què ha fet ACRA respecte d'aquest deute de l'Administració?

A banda de reclamar-ho des del primer dia, a través de promoure una nova reunió dels col·lectius de ser-

del mes de juliol. Aquesta comunicació, on també es reclamava aquesta informació vital per a la sostenibilitat de moltes empreses i entitats, encara no ha tingut cap resposta per part del Departament.

Igualment, ACRA ha reclamat a la Generalitat que el personal i els prestadors dels serveis socials tinguin la mateixa consideració que els sous del funcionari públic pel que fa a les prioritats de pagament de la Generalitat, doncs l'usuari rep els mateixos serveis públics, tant si són prestats per personal propi de l'Administració, com per personal de les empreses col·laboradores, concertades i de gestió.

La nostra principal força és que, tot i les dificultats que patim, som un dels pocs sectors que no hem destruït llocs de treball

veis socials com la del 2011, la nostra darrera acció ha estat l'enviament d'una comunicació formal el passat 11 d'octubre a l'atenció del conseller Cleries on se li recordava la seva voluntat, manifestada durant la darrera reunió de la comissió del passat divendres 7 de setembre, de tornar a convocar aquestes entitats durant el mes de setembre per tal de formalitzar una proposta pel que fa al pagament de les quantitats pendents des

Quina ha de ser l'aportació del sector de l'atenció a les persones per a sortir de la crisi?

Cal recordar que la nostra principal força és que, tot i les dificultats que patim i que ja he apuntat, som un dels pocs sectors que no hem destruït llocs de treball. És evident que la responsabilitat de sortir de la crisi no és únicament dels polítics, és també de cada persona de forma individual, de la societat civil

en el seu conjunt i, per suposat, dels empresaris, que som responsables de fer tot el possible mantenir els llocs de treball i a poder ser crear-ne de nous.

Tots tenim molt a fer, molt camí per a recórrer. I això a ACRA ho tenim ben clar.

Què destacaria de la feina de l'Associació durant el 2012?

Com ja vaig destacar durant el lliurament dels Premis ACRA, enguany, ens sentim molt orgullosos, per exemple, d'haver fet realitat una proposta que va sortir de l'enquesta de satisfacció dels socis, el

fet d'haver-nos apropiat al territori fent jornades obertes a totes les províncies catalanes, arribant així a 452 prestadors de serveis de Lleida, Tarragona, Girona i Barcelona. També ens sentim especialment satisfets, dels 11 cara a cara amb grup reduïts de socis pels que han passat 197 persones, intensos i emocionants moments de debat

D'altra banda, ara fa tot just uns dies, el primer observatori de cooperació públic-privada de la dependència amb ESADE, perquè creiem que cal publicar experiències de col·laboració pròpies del nostre sector, tot i que encara

ens falta molt per a recórrer en quant a recerca, innovació i desenvolupament.

També destaco el fet d'haver-nos compromès amb el sector, a través de diverses iniciatives per a demanar un IVA reduït per a tots els serveis, d'haver estat responsables i haver impugnat un conveni pel SAD que posa en perill llocs de treball i empreses. I, com no, d'haver influït en el discurs de l'administració respecte de la necessària flexibilització. Hem treballat de valent i anem recollint els fruits del nostre esforç, però els reptes més grans encara estan per venir.

Quins són aquests reptes?

La població de gent gran a Catalunya creixerà de forma exponencial en els propers 10 anys i també augmentarà l'esperança de vida. Per tant, també s'incrementarà la demanda dels nostres serveis i, a més a més, el 30% d'aquestes persones grans, diuen els recents estudis, no tindran recolzament familiar. Què farem? si ara ja no tenim prou recursos per atendre les necessitats existents. Només a partir de la col·laboració público-privada arribarem a atendre totes aquestes persones. Nosaltres, les entitats que ens dediquem a l'atenció a les persones, en som un veritable exemple.

Però pel moment la col·laboració público-privada que tenim no és la desitjable, la que tots voldríem, sinó una col·laboració que apareix únicament quan el sector públic li falten diners. (quan necessita compra serveis perquè s'adona que si els gestió ells mateixos són més cars...) Una col·laboració que no té els límits ben definits. Una col·laboració que posa moltes obligacions a la part privada, i no a la pública.

Com es podria assolir una relació més justa a curt termini?

Necessitem urgentment indicadors per les dues bandes. És a dir, si no es pot incrementar l'IPC, calen compensacions a curt i a llarg termini.

Hi ha una definició al diccionari, que personalment m'encanta: "El treball col·laboratiu és una expressió que designa la suma d'esforços d'un grup per assolir una meta comú." És necessari un sector de la geriatría on, tant la part pública com la privada, apostin per aquesta suma d'esforços i que posa al damunt de la taula la transparència i confiança que necessària per poder tirar endavant. Ser capaç de perdre individualment per guanyar en conjunt. Ser capaç de deixar enrere estere-

otips com: això és cosa meua i això és cosa teua, això et toca a tu això em toca a mi...

Cal, deixar enrere els protagonistes individuals en benefici de l'èxit comú. Cal un sector, tant públic com privat, amb molt de seny. Per tal de fer front als problemes que té el país en aquests moments, la col·laboració público-privada ha

que hem de ser capaços de posar a disposició de la xarxa amb unes regles del joc que ens beneficien a tots, i amb l'objectiu d'aconseguir arribar de forma més ràpida i àgil a la gent gran.

No hem d'oblidar que la gent és l'eix del sistema, és tota aquella gent gran que és mereix el nostre compromís, per tal de donar-los

Personal i prestadors dels serveis socials han de considerarse igual que els funcionaris pel que fa a la prioritat de pagament dels sous

d'adquirir una altra dimensió. Hem de compartir l'estratègia, planificar el futur, i reduir la gestió i els tràmits per finalment poder arribar amb èxit a més serveis.

Pot indicar algun exemple concret?

En els serveis socials no ens podem permetre mantenir diferents vies d'accés que fomenten llargues llistes d'espera quan hi ha més de 5.000 places buides a Catalunya que amb menys estructura administrativa i més estratègia es podria destinar més recursos a garantir serveis. Nosaltres, les entitats tenim infraestructures

seguretat, confiança i el millor servei. Cal que canviem el model, i a la vegada fem una transformació profunda del sistema, ser atrevits i valents per tal de donar passos fermes i coherents.

En aquesta mateixa línia també hem de col·laborar el sector privat amb el sector públic, és a dir crear aliances entre entitats, i ser capaços de sumar per ser més forts. Igual que algunes vegades hem compartit posicionaments, hem de saber sumar esforços amb les altres organitzacions empresarials per a optimitzar recursos i avançar tots junts ■

ACRA creu que...

ACRA creu que: el Govern ha d'estendre el Pla de Suport signat amb el Tercer Sector a tots els proveïdors de serveis socials.

L'Associació celebra que la Generalitat hagi fet aquesta primera passa en l'aposta pel sector dels serveis socials, però alerta que només un 28% dels serveis d'atenció a les persones grans podran beneficiar-se de les mesures establertes pel document.

El Pla de Suport al Tercer Sector Social, signat el passat 17 de setembre pel Govern català i la Taula d'entitats del Tercer Sector Social i publicat al DOGC el 26 d'octubre, és un document molt positiu que reconeix la tasca de les entitats prestadores de serveis socials en un moment molt complicat per les circumstàncies econòmiques del país, que provoquen un auge de les necessitats dels ciutadans tot just quan, tant les entitats i empreses, com l'Administració, tenen greus dificultats i està en perill fins i tot la seva sostenibilitat. ACRA celebra que el Govern hagi fet aquesta primera passa en l'aposta pel sector dels serveis socials, un sector vital que no només cobreix les necessitats ciutadanes de primer

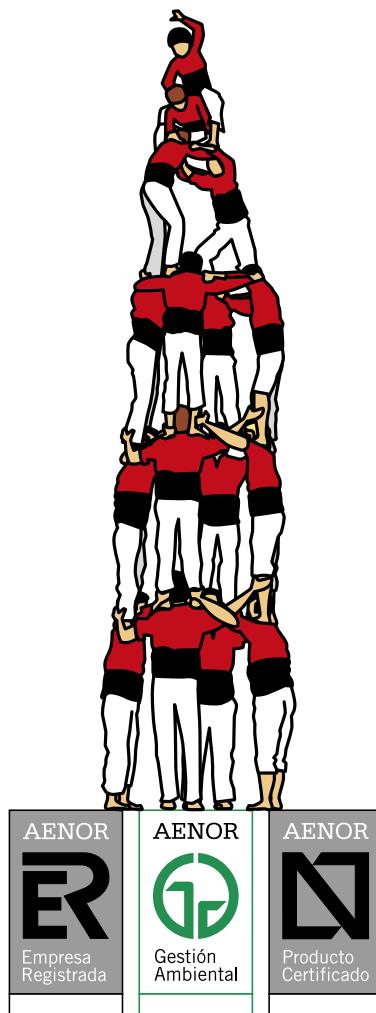
nivell, si no que també genera riquesa i llocs de treball estables i que no es deslocalitzen. Amb tot, l'Associació reclama que aquest pla es faci extensiu a totes les entitats prestadores de serveis, sigui quina sigui la seva naturalesa.

IGUALS DAVANT LA LLEI

El posicionament d'ACRA en aquest assumpte es basa en dos factors: per una banda, les persones grans ateses a Catalunya per qualsevol servei són ciutadans iguals davant de la llei i de l'acció de les institucions i, per tant, han de poder rebre el servei que necessiten en igualtat de condicions. Per l'altra, els treballadors de tot el col·lectiu de serveis socials d'atenció a les persones han de tenir el mateix dret a un pacte d'estabilitat que garanteixi que puguin cobrar les seves nòmines, sigui quina la naturalesa de les respectives entitats o empreses contractants. Així li ho ha transmès ACRA al conseller de Benestar Social i Família, Josep-Lluís Cleries, en el si del Consell General de Serveis Socials. En concret, pel que fa al

sector d'atenció a les persones grans, els serveis d'iniciativa social que podran beneficiar-se d'aquest suport governamental només representen el 28% del total. En aquest sentit, l'Associació recorda que les regles de joc han de ser les mateixes per a tots els prestadors de serveis socials, perquè tots atenen persones i generen llocs de treball, pertanyin a entitats d'iniciativa social o bé a empreses d'iniciativa mercantil. A més a més, aquestes darreres, que representen la majoria del sector amb un 48% del total, ni poden accedir a subvencions públiques ni, ara, tampoc no podran aplicar les mesures previstes pel document en qüestió. El 24% restant, són serveis d'iniciativa pública.

En qualsevol cas, totes estan patint les dificultats originades per la crisi i pateixen els problemes pressupostaris i de tresoreria de la Generalitat, així com la restricció del crèdit bancari, l'augment dels costos dels serveis i, en el cas de les col·laboradores i concertades i de gestió, també la congelació de la tarifa des de l'any 2010 ■

El compromís amb la qualitat ens fa créixer

Els valors que construeixen Catalunya tenen a veure amb competitivitat,
creativitat, compromís, credibilitat i amb el treball ben fet.

És una forma de fer les coses, compartida per moltes empreses i entitats a Catalunya.
Amb elles treballa **AENOR** des de fa 25 anys, per a fer-les més fortes, certificant la seva qualitat,
sostenibilitat, innovació, seguretat laboral... Cada un dels més de 14.000 certificats
concedits per **AENOR** a Catalunya té una història de treball, amb la voluntat
per a ser cada vegada millor. Per això, quan es veu un segell d'**AENOR**, podem dir:
"Aquí es fan bé les coses".

AENOR, 25 anys ajudant les organitzacions a ser més competitives.

Els impagaments de les administracions fan perillar el sistema català d'atenció a la gent gran

ACRA ha denunciat davant de l'opinió pública les greus dificultats que estan patint els centres col·laboradors, concertats i de gestió catalans davant dels reiterats impagaments per part del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat i de la resta d'administracions públiques amb qui han subscrit convenis i contractes.

Finalment, i després de contínues reclamacions per part d'ACRA, divendres passat, el Departament que encapçala el conseller Josep Lluís Cleries va comunicar que la Generalitat no pagarà abans del final de l'any 2012 el deute de 70 milions d'euros amb els Serveis Socials, corresponent als serveis prestats al mes de maig i que s'hauria d'haver liquidat al mes de juliol amb el nostre sector. Tampoc no es pot comprometre a establir una data

laboradors, concertats i de gestió, molts d'aquests centres també han de suportar endarreriments en els pagaments dels nous ingressos (ja que no es comencen a pagar fins després d'uns 7 mesos de l'ingrés), així com en els pagaments de les noves valoracions, en les actualitzacions de les borses i en les PEVS. Sumant tots aquests endarreriments, el deute de les administracions públiques, només amb les empreses catalanes del sector de gent gran, és

concepte, segons els resultats d'un baròmetre enviat per l'Associació.

Per tots aquests motius, ACRA considera que els Departaments de Benestar Social i Família, i Economia i Coneixement no poden oferir, com ho estan fent, un sector generador de riquesa que, malgrat la crisi, encara no ha destruït ocupació, que ofereix llocs de treball estables i que no es deslocalitzen. Igualment, l'Associació demana al Govern de la Generalitat que consideri el sector de l'atenció a la gent gran com a prioritari, així com que sigui més vehement a l'hora de reclamar a l'Estat els recursos que no els estan facilitant amb relació a l'acord pel finançament de la LAPAD.

Un 37% de les empreses associades a ACRA no podran pagar la totalitat de la paga de Nadal als seus treballadors

o calendari de pagament. Davant d'aquesta informació, ACRA va denunciar públicament les dificultats que estan patint tots els centres a causa dels impagaments i endarreriments crònics per part del Departament, així com d'alguns Ajuntaments i Consells Comarcals. Cal tenir en compte que, avui dia, a més del deute per la facturació del mes de maig dels centres col·

laboradors, concertats i de gestió, molts d'aquests centres també han de suportar endarreriments en els pagaments dels nous ingressos (ja que no es comencen a pagar fins després d'uns 7 mesos de l'ingrés), així com en els pagaments de les noves valoracions, en les actualitzacions de les borses i en les PEVS. Sumant tots aquests endarreriments, el deute de les administracions públiques, només amb les empreses catalanes del sector de gent gran, és

PROPOSTES DEL SECTOR

En aquest sentit, ACRA reclama a l'Administració catalana que els pagaments als operadors de serveis socials tinguin la mateixa consideració que els sous del funcionariat públic pel que fa a les prioritats de pagament de la Generalitat, ja que l'usuari rep els mateixos serveis públics, tant si

són prestats per personal propi de l'Administració com per personal de les empreses col·laboradores, concertades i de gestió. El personal i els prestadors d'aquests serveis han de tenir els mateixos drets i l'Administració el mateix deure de complir amb les obligacions de pagaments perquè els operadors satisfacin les retribucions.

Tanmateix, la principal organització empresarial catalana en l'atenció a la gent gran s'està reunint amb els diferents grups parlamentaris per tal d'informar-los i demanar-los el seu suport en la defensa del sector. D'altra banda, ACRA, que ja ha iniciat converses amb els bancs i caixes catalanes, sol·licitarà al Departament de Benestar Social i Família que arribi a acords amb l'Institut Català de Finances (ICF) i entitats bancàries perquè facilitin als centres crèdits immediats pels imports pendents de cobrament.

Igualment, ACRA assessorarà i recollirà les sol·licituds dels centres que vulguin demanar interessos de demora a la Generalitat pels deutes endarrerits. Aquestes sol·licituds es presentarien de forma conjunta un cop hi hagi un nombre significatiu de centres que ho vulguin reclamar. ACRA també ha mantingut converses amb la tresoreria de la Seguretat Social per tal que les entitats que ho necessitin puguin demanar ajornaments individuals sense recàrrec, tot mantenint bonificacions i deduccions de les quotes de la Seguretat Social. Finalment, cal destacar també que ACRA ha demanat una reunió amb el Ministeri d'Hisenda per demanar ajornaments dels impostos. Respecte de l'IVA, se sol·licitarà un ajornament especial, ja que en aquests moments els centres no es poden plantejar pagar un IVA d'unes factures que no han cobrat i que no saben quan cobraran. ■

L'activitat destacada: II Jornada UPDATE

Data: dijous 24 de gener de 2013

Horari: de 9.30 h a 14.00 h

Lloc: seu de Foment del Treball (Via Laietana, 32)

Amb aquesta jornada volem tractar amb els nostres socis diversos temes d'interès per al sector de l'atenció a les persones, amb l'aportació de professionals de prestigi reconegut dins de l'àmbit de la dependència. A continuació us presentem els temes i els ponents per a aquesta cita:

- *Document d'ètica del Consell de Benestar Social*
Dra. Begoña Román, presidenta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya, doctora en Filosofia i professora titular de Filosofia de la UB
- *Pla de cronicitat*
Dr. Albert Ledesma, responsable operatiu del programa de prevenció i atenció a la cronicitat del Departament de Salut
- *Prova pilot sobre el programa de prevenció i atenció a la cronicitat*
Dra. Rosa Morral, responsable de l'àrea Assistencial - Direcció Atenció Primària - Gerència Territorial Metropolitana Nord de l'ICS
- *Conclusions de la missió empresarial d'ACRA a Finlàndia*
Dr. Antoni Salvà, director de l'Institut Català de l'Envel·liment
- *Presentació del programa Libera Ger i formació a Catalunya*
Dra. Anna Urrutia, presidenta de la fundació Cuidados Dignos
- *Presentació de la campanya de responsabilitat social corporativa "Compartint taula" i resum de les reunions de "cara a cara"*
Cinta Pascual, presidenta d'ACRA

XI 'Gent Gran, Gent Artista'

El divendres 14 de desembre va tenir lloc l'acte de lliurament de premis del XI concurs de postals nadalenques Gent Gran, Gent Artista a la Casa del Mar de Barcelona.

L'original amb títol Connexió (nº 219), de la de la Residència Amanecer de Rubí, ha estat premiat com a postal més creativa de l'onzena edició del certamen i ha estat la imatge de la felicitació oficial d'ACRA per a aquestes festes nadalenques, mentre que la postal guanyadora en la categoria de "Missatge nadalenc més entranyable", Regalem Somriures (nº 238), del Centre de Dia Roureda de Sabadell, n'ha aportat el text. ■

ACRA presenta als socis la campanya 'Compartint taula'

Compartint
taula

Davant de l'actual situació econòmica, tot i les dificultats que també afecten negativament els serveis assistencials, l'empresariat català de l'atenció a la dependència vol ser solidari amb el conjunt de la societat i, en concret, amb el col·lectiu de gent gran més vulnerable.

Per aquest motiu, ACRA presenta una campanya de responsabilitat social corporativa amb repercussió a tot el territori català, sensible a la complicada realitat que pateixen moltes persones grans amb necessitats socials i/o econòmiques i en consonància amb la maduresa i responsabilitat social que sempre ha demostrat el nostre sector.

Amb aquest projecte volem:

- Oferir alimentació gratuïta per a persones grans amb necessitats socials i/o econòmiques.
- Garantir la seva correcta nutrició en un recurs de proximitat, professional i de qualitat, on poden rebre l'atenció que necessiten.
- Facilitar un espai que permeti també fomentar les relacions socials dels usuaris del servei.

Els reptes per al proper any 2013 són:

- Que els centres participants ofereixin entre 5 i 10 àpats diaris arreu del territori català.
- Cobrir les necessitats nutricionals de 1.000 persones al dia.
- Ajudar la gent gran vulnerable del país amb 261.000 àpats a l'any.

Trobareu tota la informació d'aquesta iniciativa a www.acra.es ■

La gent gran, protagonista del desè aniversari dels Premis ACRA

Dos projectes sobre les contencions físiques i les caigudes en els usuaris de recursos residencials s'emporten els guardons en les categories de Innovació i de Millora de la qualitat en l'atenció (Podeu consultar els treballs premiats a www.acra.es)

INNOVACIÓ I MILLORA

En la categoria de Innovació en l'atenció, el jurat va premiar el projecte "Les contencions

físiques en persones grans: dos problemes i una solució", de Montse Llobart Roig, Yolanda Cabré Margalef i Mònica Montamat Bladé. Aquest treball tenia per objectius reduir al màxim el nombre de prescripcions de contencions físiques diürnes i eliminar-ne el seu ús sense conseqüències greus i amb la seva aplicació la Residència i Centre de Dia de Móra la Nova va aconseguir que d'un 58,3% de residents amb deteriorament

cognitiu que eren portadors de contencions mecàniques es passés a un 0%.

Mentre que, pel que fa a la categoria de millora de la qualitat en l'atenció, enguany s'ha premiat l'estudi "Prevalença de caigudes en sòcio-sanitari. Mesures preventives", de Juan Antonio López Villada i Carolina Peña Hernández del Centre Sòcio-sanitari Ciutat de Reus. Una aproximació analítica a una de les causes de

morbimortalitat més importants dins de la gent gran, una població cada vegada més envellida; suposant també una de les causes més importants de pèrdua funcional i d'ingrés sociosanitari.

SEMPRE AL COSTAT DE LES PERSONES GRANS

Finalment, en la categoria de 'Millor trajectòria i aportació professional en l'atenció a la dependència i promoció de l'autonomia personal' el jurat

va concedir ex aequo el guardó a dues organitzacions de voluntariat per a la gent gran que treballen diàriament per a vetllar, des de la responsabilitat i el

Dos projectes sobre les contencions físiques i les caigudes en els usuaris s'emporten els guardons

compromís, per la seva qualitat de vida. Es tracta de les entitats Fundació Privada Avismón-Cata-

lunya, que compta amb més de 250 voluntaris i atén a més de 275 usuaris a la ciutat de Barcelona, i Amics de la Gent Gran, amb 763 voluntaris que donen

servei a 852 persones grans de les sis delegacions d'arreu del territori ■

“II Jornada de SAD: caminant cap a un nou model de SAD”

La “II Jornada de SAD: Caminant cap a un nou model de SAD” va aplegar 140 representants de les empreses i entitats associades a ACRA i també de l'administració local a Caixa Forum de Barcelona el passat 31 de maig. Després de la benvinguda a l'acte a càrrec de l'honorable Conseller de Benestar Social i Família, Josep Lluís Cleries, que va fer pública la ferma aposta de la Generalitat de Catalunya pels serveis d'atenció domiciliària, la coordinadora del grup de treball de SAD d'ACRA, Raquel Calatayud va exposar la convivència dels serveis d'atenció domiciliària amb la nova Llei de Servei Domèstic.

Tot seguit, Jordi Llecha, director de FISS va tractar els reptes de la qualitat en el SAD i, posteriorment, els assistents a la jornada van compartir amb un cafè les impressions generades al llarg de la primera part de l'acte, que es va reprendre amb la participació del cap d'oficina de Suport Tècnic a l'Autonomia Personal i Atenció a la Dependència de l'àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona, Josan Domínguez, i la seva ponència respecte de la col·laboració pública-privada en la prestació dels serveis d'atenció domiciliària.

La darrera de les ponències la va oferir el coordinador de l'Àrea de Planificació y Modelos de la Fundación INGEMA (Grupo MATIA), Miguel Leturia, sobre el model “Etxean Ondo” una experiència d'atenció centrada a la persona aplicada al SAD. Finalment, les conclusions de la jornada van anar a càrrec de la Presidenta d'ACRA, Cinta Pascual, que va destacar la importància del paper de l'atenció domiciliària en els propers anys, així com la necessitat de generar plataformes de servei aprofitant les sinergies existents entre les diferents tipologies actuals ■

Actualitat ACRA

FUNDACIÓ MUTUAM CONVIURE, 20 ANYS APOSTANT PER LA FORMACIÓ I LA RECERCA

En el marc de celebració del vintè aniversari de la Fundació Mutuam Conviure, ha tingut lloc al llarg del mes de novembre la 7ª Jornada Sociosanitària amb un èxit de participació que la consolida com un referent de formació, trobada i debat pels professionals del món sociosanitari a Catalunya. La temàtica de la jornada: *Tristesa i depressió en la gent gran*, la qualitat dels ponents i l'experiència en l'organització, van ser les claus de l'èxit.

La jornada va aconseguir convocar 296 assistents. Professionals del món del treball social, infermeria, metges, farmacèutics, psicòlegs i auxiliars, van omplir el passat dia 8 de novembre l'aforament de l'auditori del COMB. El Conseller de Salut, Hble. Sr. Boi Ruiz i el Sr. Agustí Montal, President de la Fundació i del Grup Mutuam (a la imatge) van fer la cloenda la jornada.

En el transcurs d'aquesta jornada es van lliurar els Premis de Recerca de la Fundació Mutuam Conviure en la seva 12a edició. Han estat 28 els projectes presentats, 6 projectes de professionals del Grup Mutuam i 22 d'entitats de l'àmbit sociosanitari català.

El projecte *"Efectivitat d'una intervenció multifactorial per a la modificació de paràmetres de fragilitat en la població gran"* promogut per l'EAP Raval Nord, va rebre un premi dotat amb 6.000€, de mans del Dr. Miquel Vilardell, President del Jurat. El premi al millor projecte del Grup Mutuam, amb la mateixa dotació, va ser per l'Equip PADES Les Corts sota el títol *"Estudi comparatiu entre dos preparats per millorar la xerostomia en pacients amb malaltia avançada"*, que va ser entregat pel Sr. Agustí Montal, President de la Fundació ■

LA FUNDACIÓ STS I L'AJUNTAMENT DE REUS ORGANITZEN EL PRIMER "CICLE GRAN"

En motiu del dia internacional de la Gent Gran, l'Ajuntament de Reus i la Fundació STS van organitzar el primer "Cicle Gran" a l'antic Hospital st.Joan de Reus. En concret, aquesta iniciativa va consistir en la realització de dues xerrades al llarg del mes d'octubre.

La primera, que va tenir lloc el dimarts dia 2, va tenir format de taula rodona, i va reunir diversos reusencs il·lustres per a parlar de la seva relació amb l'edat. Mentre que la segona, realitzada el dijous 18, va portar a diversos assessors financers que van exposar quines són les fórmules més adients per a l'estalvi a llarg termini de forma privada, i quins són els riscos que comporten els diferents tipus de productes: Des de com estalviar per a la jubilació fins a com fer-ho per a distribuir el patrimoni en vida de cara a facilitar una possible herència ■

Dimarts, 2 d'Octubre a les 18h
Presentat d'edat als 80, una estètica sobre el futur
 Pere Vilardell i Mena, excoordinador del FCB Barcelona
 Josep Ma. Salas, professor URV
 Anna Segura, periodista
 Antoni Barrio, empresari
 moderador: Enric Tàrrad, periodista

Dijous, 18 d'Octubre a les 18h
L'estalvi a llarg termini i la planificació familiar
 Rafael Bermúdez, director comercial de GIC, Banca Corredoria
 Gerard Domínguez, resp. de l'Oficina de GIC Reus i assessor financer

Les d'horari de l'acte s'ajustaran segons les necessitats dels participants. Es farà un acte d'obertura a les 17h. Entrades gratuïtes. Espais i transport de cada centre de salut.

Organitzem:
 Ajuntament de Reus
 STS GRUP
 Fundació Mutuam Conviure

EL GRUP ATLÀNTIDA INAUGURA MAS PITEU RESIDENCIAL

El passat mes de novembre el Grup Atlàntida va inaugurar Mas Piteu Residencial, un centre residencial i centre de dia per a

gent gran ubicat al barri de Sant Genís de Barcelona. A aquest nou equipament, que disposa de la certificació ISO 9001:2000, és

treballa el concepte de gestió total de la qualitat des d'un abordatge interdisciplinari i satisfent totes les necessitats dels usuaris ■

75 ANYS D'HISTÒRIA DE ASOCIACIÓN BENÉFICA-RESIDENCIA COLONIAS EXTRANJERAS

La Residencia Colonias Extranjeras, membre d'ACRA, ha celebrat 75 anys de la seva constitució, commemorant la seva trajectòria històrica com a associació benèfica, orientada a prestar el millor servei als qui més ho necessiten. El seu objectiu és continuar la tasca assistencial que els ha caracteritzat tots aquests anys, assistència

inicialment més de caire sanitari, passant a ser un centre de repòs i, actualment, com a especialistes en l'atenció a la gent gran.

Per deixar testimoni d'aquesta trajectòria històrica, s'ha editat un llibre commemoratiu, així com també la d'una exposició situada en les instal·lacions de la residència, on es fa un breu

recorregut per la història de l'entitat. En aquest acte també es celebrà la recent remodelació de la residència. Va comptar amb la presència del regidor de Serveis Socials de Castelldefels, així com de nombroses personalitats com els Cònsuls de Suïssa i Noruega ■

LA FUNDACIÓ SANTA EULÀLIA REP LA DISTINCIÓ CIUTADANA DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

El passat 17 de maig, Josep Fuguet, gerent de la Fundació Santa Eulàlia va recollir el títol honorífic de distinció ciutadana de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, un guardó que el consistori atorga a persones o entitats que desenvolupen el seu treball a la ciutat i que sobresurten per l'especial projecció social de la seva tasca o per un fet de singular rellevància.

La Fundació Santa Eulàlia, és una entitat privada sense ànim de lucre creada l'any 1987 per a contribuir a la millora o en manteniment del benestar i la qualitat de vida de les persones grans i les seves famílies. Aquesta Fundació, que enguany celebra el seu 25 aniversari al servei de la ciutadania de l'Hospitalet, té com a missió, promoure el creixement, la relació i la valoració personal i social de les persones grans, així com, que la gent gran fràgil pugui participar en la vida comunitària del seu barri ■

ELS USUARIS DE QUATRE CENTRES DE L'ONADA COMPARTEIXEN UNES COLÒNIES A ALCANAR

Els passats dies 26, 27 i 28 de setembre, L'Onada Alcanar, va organitzar unes colònies conjuntament amb les residències de Riudoms, Casserres i La Sagrera del mateix grup. Els responsables de L'Onada Alcanar van valorar com a molt positiva aquesta convivència, que va ser molt celebrada pels usuaris participants.

En aquest sentit, des de la direcció de L'Onada Alcanar es considera que ha estat una experiència molt enriquidora el fet de poder compartir vivències entre els avis de diferents centres, conèixer un altre entorn i donar un altra perspectiva de les activitats que es poden realitzar; així com facilitar la motivació de l'equip i l'apropament intercentres ■

LA RESIDÈNCIA VIBENTIA MULLERAT ORGANITZA UN TALLER DE CANÇONS PER A FAMILIARS

La Residència Vibentia Mullerat de Barcelona ha organitzat un Taller de Cançons per a familiars amb la voluntat de donar resposta a diverses necessitats emergents. Per una banda, crear una activitat lúdica on els familiars són els protagonistes i per una altra, crear un nou espai de relació entre els familiars, residents i personal del centre.

Aquesta iniciativa, va néixer de la mà de l'educadora Mercè Martí, que amb la col·laboració i participació dels familiars, han amenitzat les tardes dels divendres amb un repertori de cançons ben conegudes per tothom ■

ÈXIT DE LA TERCERA EDICIÓ DELS "MIQUELÍMPICS", ELS JOCS ESPORTIUS DE LA GENT GRAN

La Residència Diocesana d'Ancians "Sant Miquel Arcàngel" de Tortosa, associada a ACRA, va organitzar aquest esdeveniment el passat 1 de juny al Pavelló Firal de Tortosa.

Des de l'any 2010, en que es van celebrar els primers MIQUELÍMPICS, el nombre de centres i el de participants s'ha anat incrementant. En aquesta tercera edició han participat 22 centres d'atenció a la gent gran, entre residències, centres de dia, hospitals i fundacions, de les quatre comarques de l'Ebre i del Priorat. Així mateix, hem pogut compartir aquesta gran diada amb més gent que mai: 424 persones (359 participants i 65 acompanyants).

Els actes del matí van començar amb el recorregut de la torxa olímpica i els parlaments del President del Patronat i la Delegada dels Serveis Territorials de Benestar i Família a les Terres de l'Ebre. A continuació, es van celebrar les diferents proves, que en aquesta edició van ser: anelles, dòmino, bitlles, guinyot i ball de saló. El personal dels centres també van poder competir en un duel de karaoke ■

ALBERT OM CONVIU DURANT UN CAP DE SETMANA AMB LA NEUS CATALÀ AL GERIÀTRIC GUIAMETS

El programa 'El Convidat' de TV3, dirigit i presentat pel periodista Albert Om, va entrar durant un cap de setmana al sector de l'atenció a la gent gran, concretament al Geriàtric Guiamets soci a ACRA, per a explicar la història de la resident Neus Català, l'única dona catalana que ha estat en un camp de concentració nazi i que segueix viva, actualment amb 97 anys. Preguntada per la seva vida a la residència on hi viu des de fa dos anys, la Neus valora com a perfecta l'atenció que hi rep.

Durant els dies que mostra aquest popular espai televisiu, els protagonistes del programa ajuden a l'espectador a conèixer de primera mà la realitat quotidiana d'un servei de residència assistida: des de la seva habitació i els espais comuns, passant per les activitats amb la resta d'usuaris i les rutines diàries. El programa dona també veu als professionals dels Guiamets, hi parlen la infermera i la psicòloga d'aquest centre del Priorat ■

L'equiparació del règim de concert i de col·laboració als efectes de l'IVA

El Departament de Benestar i Família ha fet públic un informe jurídic de data 8 d'octubre de 2012, del que us adjuntem una còpia, sobre la consideració de les places de les entitats col·laboradores dels Programes de serveis socials com a places de la Xarxa de serveis socials d'atenció pública.

L informe, reclamat reiteradament per ACRA, conclou que el règim de col·laboració presenta unes característiques essencialment coincidents amb el règim de concertació administrativa. Tot i que l'informe no es pronuncia sobre qüestions de fiscalitat (atès que l'IVA és un impost de regulació estatal), des d'ACRA considerem que l'assimilació de les places col·laborades a les places concertades justificaria l'aplicació del tipus d'IVA superreduït del 4% als serveis de dependència que es presten mitjançant places en règim de col·laboració, per analogia al que estableix l'article 91.Dos.2.3 de la Llei de l'IVA.

En el mateix sentit de considerar les places col·laboradores com a places de serveis es pronuncia l'apartat 3 de la Instrucció 1/2012 de la Direcció General de l'ICASS, de 14 de desembre, que trobareu a la 'Zona per socis' de la web d'ACRA.

No obstant això, la decisió sobre el tipus d'IVA a aplicar als ser-

veis de dependència prestats en règim de col·laboració, s'emmarca dins l'àmbit de la gestió empresarial i ha de ser objecte de valoració per cada entitat. Des d'ACRA continuem treballant per obtenir de la Direcció General de Tributs una resolució vinculant que doni plena seguretat jurídica a aquesta qüestió ■

ACRA continua treballant per obtenir una resolució vinculant que doni plena seguretat jurídica a aquesta qüestió

Aegerus

More than soft

www.aegerus.cat

Rambla, 207, 2n 2a · 08202 Sabadell · Tel. 937481204 · aegerus@aegerus.cat